

FELÂKETLER VE SEBEPLERİ*

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ alâ hayri halkihî seyyidinâ muhammedin ve âlihî, ve sahibihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

لَا بَأْسَ بِإِسْبَالِ الْإِزَارِ إِلَى نِصْفِ السَّاقِ أَوْ
الْكُعْبَيْنِ فَإِنَّهُ فِيمَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ رَجُلٌ خَرَجَ
وَعَلَيْهِ بُرْدَانِ يَتَبَخْتَرُ فِيهِمَا فَنَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهِ مِنْ
فَوْقِ عَرْشِهِ فَمَقَّتَهُ وَأَمَرَ الْأَرْضَ فَأَخَذَتْهُ فَهُوَ
يَتَجَلَجَلُ فِيهَا بَيْنَ الْأَرْضَيْنِ فَاحْذَرُوا وَقَايِعَ اللَّهِ
عَزَّ وَجَلَّ

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

RE.464/1 (*Lâ be'se bi-isbâli'l-izâri ilâ nısfı's-sâki evi'l-ka'beyni, feinnehû kâne fîmen kâne kableküm raculün harece ve aleyhi bürdâni yetebahteru fîhimâ fenazara'llâhu ileyhi min fevki arşihî, femakatehû, ve emere'l-arda, feehazethu fehüve yetecelcelü fîmâ beyne'l-aradîne, fa'hzerû vekàia'llâhi azze ve celle*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Çok aziz ve muhterem müslüman kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı, ikramı dünyada ve ahirette cümlenizin üzerine olsun... Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek hadislerinden bir demet

okuyup feyizyâb olmak maksadıyla, her hafta toplandığımız gibi şu mübarek mescidde toplanmış bulunuyoruz. Okuduğumuz hadîs-i şerîfler *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis mecmuasının 464. sayfasında yer alıyor.

Bunların izahına geçmeden önce, başta Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri olmak üzere cümle sâdât ve meşâyihimizin, Peygamber Efendimiz'in ashabının, etbâının, ahababının ruhlarına hediye olsun diye; sâir enbiyâ ve mürselîn ve evliyâullah ve şühedâ ve mücâhidînin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, gazilerin, şehidlerin ruhlarına hediye olsun diye; cümle hayrât u hasenât sahiplerinin ve İskender Paşa'nın ve bu caminin bugüne kadar bu güzelliğiyle ayakta kalmasına, tamir edilmesine, gelişmesine yardım etmiş olanların kendilerinin

ve geçmişlerinin ruhlarının şâd olması, dünya ve ahiret saadetine ermelerine vesile olması için;

Uzaktan yakından, şu pazar gününde çeşitli zevk yerleri varken, piknik yerleri varken, eğlence gezme yerleri varken Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîflerini dinlemek üzere, ahiret sevabını tercih ederek buraya gelmiş olan siz kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye;

Sizlerin ve bizlerin dünyanın ve âhiretin bildiğimiz bilmediğimiz her türlü nimetlerine nâil olmamıza vesile olsun; dünyanın ve âhiretin bildiğimiz bilmediğimiz her çeşit şerlerinden korunmamıza vesile olsun diye bir Fâtîha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyalım, o büyüklerimize hocalarımıza, Hocamız Mehmed Zahid Bursevî'ye, bu kitabı yazan Gümüşhânevî Hocamız'a ve saydıklarımıza hediye edelim, öyle başlayalım, buyurun!

.....

a. Elbiseniz Yerde Sürünmesin!

Mukaddimede metnini okumuş olduğum 464. sayfanın 1. hadîs- i şerîfi giyimle ilgili ama, o giyimdeki zevkin, seçmenin, yapılan işin de bir zihniyete dayanması dolayısıyla, ahlâk ve zihniyetle de ilgili oluyor.

Câbir ibn-i Süleym RA'dan rivayet edildiğine göre Peygamber SAS Hazretleri buyurmuş ki:¹

¹ Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.203, no:7960; Câbir ibn-i Süleym RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XV, s.303, no:41125; *Camiü'l-Ehadis*, c. XV, s.492, no:16008.

لَا بَأْسَ بِإِسْبَالِ الْأِزَارِ إِلَى نِصْفِ السَّاقِ أَوْ
 الْكَعْبَيْنِ فَإِنَّهُ فِيمَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ رَجُلٌ خَرَجَ
 وَعَلَيْهِ بُرْدَانٍ يَتَبَخْتَرُ فِيهِمَا فَنَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهِ مِنْ
 فَوْقِ عَرْشِهِ فَمَقَّتَهُ وَأَمَرَ الْأَرْضَ فَأَخَذَتْهُ فَهُوَ
 يَتَجَلَّجَلُ فِيهَا بَيْنَ الْأَرْضَيْنِ فَاحْذَرُوا وَقَايِعَ اللَّهِ
 عَزَّ وَجَلَّ

(ابن لال عن جابر بن سليم بن حربى التميمى)

RE.464/1 (*Lâ be'se bi-isbâli'l-izâri ilâ nısfı's-sâkı evi'l-ka'beyni, feinnehû kâne fîmen kâne kableküm raculün harece ve aleyhi bürdâni yetebahteru fîhimâ fenazara'llâhu ileyhi min fevki arşihî, femakatehû, ve emere'l-arda, feehazethu fehüve yetecelcelü fîmâ beyne'l-aradîne, fa'hzerû vekàia'llâhi azze ve celle*)

(*Lâ be'se bi-isbâli'l-izâri ilâ nısfı's-sâkı evi'l-ka'beyni*) “İzâr denilen, belden aşağısını korumak için giyilen kıyafetin, —üst tarafa *kamîs* deniliyor, alt tarafa *izâr* deniliyor— alt tarafına ait kısmın baldırın yarısına kadar, yahut topuklara kadar uzatılmasında beis yoktur.”

Dizden aşağı olacak; baldırın yarısına kadar, topuklara kadar olabilir, bir beis yoktur.

Buraya kadar müsaade etmesi, “Bunda beis yoktur, mahzur yoktur, böyle olabilir.” demesi

başka bir hadîs-i şerîfte izarın çokuzun olup da adam yürürken arkasından sürüklenerek gelmesinin yasak edilmiş olmasından... Çünkü onlar:

“—Ne kıymeti var canım giydiğim kumaşın, varsın yerlerde sürünsün!” diye tekebbürlerinden, kibirliliklerinden, şatafatlı-lıklarından, ücublarından, kendini beğenmişliklerinden dolayı uzun yaparlardı, arkadan sürünür giderdi.

Hatta belki resimlerde gördünüz, belki film seyrettiyseniz filmlerde karşılaşmışsınızdır, televizyonlarda karşınıza çıkmıştır; Allah kurtarsın, gelinin arkasından bir sürü çocuklar eteğini tutup peşi sıra gidiyorlar; uzun kuyruklu bir kumaş.

“—Ne lüzum var bu kadar uzatılmasına?”

İşte moda... Ama kibre, fiyaka yapmaya, kötü bir duyguya dayanan lüzumsuz bir şey.

İslâm mantık dini... Burası seni örtüyor. Üşüyorsan ısınmana sebep oluyor, avretini kapatmaya vesile oluyor. Tamam, bu lazım. Buradan ötesi ne? Hadi söyle bakalım, buradan ötesi ne?

Buradan ötesi mantıksız, saçma...

İşte o saçmalığa İslâm razı gelmiyor ve onu yapmaya razı gelip de o işe devam eden insanlar onu kibirlerinden yaptıklarından, “O sürünen kısmı cehennemdedir.” buyurmuş Peygamber Efendimiz. “Onu uzatmayın!” diye tavsiyesi var.

Burada alt kıyafetin baldıra kadar, dizden aşağıdaki kısma — ayağın etli kısmına *baldır* diyoruz ya— onun yarısına kadar inebileceği

veya ayağın iki tarafındaki şiş yuvarlak kemikler vardır, *kâ'beyn* deniliyor, onlara veya topukların yanına kadar gelebilir. Aşağı gitmeyecek veya sürünmeyecek.

Bir ara bizim memlekette İspanyol pantolon modası çıktı. Allah Allah, yarısı bacağında adamın, yarısı yerde sürünüyor.

Sen yüznumarayagirersin...Diyelim yüznumaraya girmiyorsun, sokakta yürürsün ama sokakta her türlü pislik var. Bu tozun toprağın içinde orayı süpürür gidersin. Biraz yukarıdan yapsana!

“—Modası bozulur.”

Böyle moda batsın! Mantıksız, lüzumsuz. Bir kere orası sürüne sürüne eskiyecek; hadi o pantolonu at, yenisini al... Ne lüzumu var? Yukarı tarafta olsun.

“—O zaman beğenmezler.”

Çocuklara giydiremezsin. 17-18-20 yaşında oldu mu:

“—Olmaz, giymem!”

Zorlarsan ağlar.

Kızlara zorlasan; “Bunu giy evlâdım!” desen, ağlar.

Ya ne ağlıyorsun? Şu gâvurlardan ibret almıyor musun?

Adam keyfi nasıl isterse, kadın keyfi nasıl isterse öyle giyiniyor. Her çeşit şaklabanlık serbest... Her çeşidi... İster *balıkçı pantolonu* diyor, baldırının yarısında; ister *şort* diyor, dizinin iki karış yukarısında... İster *şalvar*

diyor, bol giyiyor; ister *kot pantolon* diyor dar giyiyor; ister öyle yapıyor, ister böyle yapıyor... Kendi keyfine bakıyor. Veyahut kendi saçma düşüncesinin icrasına bakıyor.

Sen niye giyiminde İslâmî düşünceni yaşamıyorsun? Sen niye

İslâm’a göre düşünmüyorsun?

“—Burası mantıksız, burasını bırakalım!” Niye böyle diyemiyorsun?

Güzel palto yapmış, çok güzel, aşağıya kadar uzanıyor. Tamam, bu kadıncağız üşümez, aşağı kadar mantosu var.

“—Niye üşümesin hocam; ayağından ta beline kadar yırtmaçlı, yan taraf açık.”

Manto uzun ama ‘cart’ bu tarafa kadar yırtık, açık. Yırtılmış değil, yapılışı öyle...

Maksat şeytanlık. Kapalı gibi görünen şeyin arasından, adım attığı zaman kapatılması gereken yeri görüldüğü zaman, karşı tarafın yüreği ağzına gelecek. Tamam, onun keyfi yerine gelecek. Şeytanlık, başka bir şey değil. Yoksa örtünmekten olsa o tarafı da diker.

Bizim onlarla işimiz yok kardeşlerim! Bizim işimiz, Allah’ın rızasını kazanmak... Her şeyimizde İslâmî akıl, şuur, mantık hâkim olacak. Mantıksız iş yapmayalım!

Kumaşın burası fazla, perdenin şurası fazla. Anlatamıyoruz; ya buna lüzum yok!

“—Tavandan olsun perde...”

Ya lüzum yok! Ne olur camın üst tarafından olsa? Üst tarafı fazla, alt tarafı fazla... Camın biraz üstünden biraz altından olsun, biraz yanından çıksın. İçerisini kapatsın. O kadar, yok tavandan tavana, duvardan duvara, kenardan kenara... Bunun parasına hiç kimsenin kesesi dayanmıyor.

Hadi o moda gidiyor, öteki moda geliyor. Öteki moda gidiyor, beriki moda geliyor. Saçmalıklar peşinde gidip duruyor.

Evimizdeki eşyalara, benimki dahil, baktığımız zaman çoğunun doğru dürüst bir işe yarar tarafını göremezsiniz. Biblolar, tablolar, nerede bir düz yer varsa oraya konulmuş eşyalar... Şimdi tavanlara asılma, kenardan sarkıtılma, süslenme, sallanma, adını unuttum makrome ve saire...

Her şey mantığa hizmet edecek ve İslâmî mantığa hizmet edecek. Şimdiye kadar yapmışız, eksikimiz kusurumuz var. İnsan hatasını kusurunu anladığı zaman, oradan dönüş yaptığı zaman, Allah dönüş yapan, tevbe eden kulunu sever. Mantıksızlıkları bir tarafa bırakalım.

Giyimde de öyle. Giyimde de lüzumsuz şey olmasın. Peygamber Efendimiz bunun topuktan aşağısını istemiyor. Neden? Çamur olur, pis olur, kirlenir, lüzumsuz, sürtüne sürtüne yırtılır. İslâm mantık dinidir.

Ama gâvurdan moda gelinceye kadar yapmıyoruz, gâvurdan moda geldi mi yapıyoruz. Eğer gâvurdan şalvar modası gelmeseydi, ne kızlarımıza ne erkek delikanlılarımıza şalvar

tipi pantolonu giydiremezsiniz, mümkün değil. Döverdiğiniz söverdiğiniz yine giydiremezsiniz. Ama Avrupalılar baktılar ki şalvar rahat oluyor, güzel oluyor, “İyi, böyle yapalım!” dediler; o zaman bizimkiler onu taklit ediyor.

Avrupalılar, Amerikalılar kertenkele deliğine girse bizimkiler de moda diye girecek.

Peygamber SAS Efendimiz diyor ki bir hadis-i şerifinde:²

لَتَتَّبِعَنَّ سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ شِبْرًا بِشِبْرٍ أَوْ
ذِرَاعًا بِذِرَاعٍ حَتَّىٰ لَوْ سَلَكَوا حُجْرَ ضَبٍّ
لَسَلَكْتُمُوهُ قَالُوا أَلَيْهَودُ وَالنَّصَارَىٰ قَالَ فَمَنْ

(خ.م. حم. ق. عن أبي سعيد؛ ه.ك. عن أبي هريرة)

(*Letettebiunne sünenel-lezîne min kabliküm şibran bi-şibrin, ev zirâan bi-zirâin*) “Eski ümmetlerin adetleri sizlere de bulaşacak, onları yolunu adım adım, karış karış takip edeceksiniz, taklit edeceksiniz! (*Hattâ lev*

² Buhârî, *Sahîh*, c.XI, s.272, no:3197; Müslim, *Sahîh*, c.XIII, s.152, no:4822; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.84, no:11817; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XV, s.95, no:6703; İbn-i Asâkir, *Mu’cem*, c.I, s.329, no:675; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XIV, s.441; Hatîb-i Bağdâdî, *el-Fakîh ve’l-Mütefakkih*, c.I, s.461, no:409; Ebû Saîd el-Hudrî RA’dan.

İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XI, s.495, no:3984; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.450, no:9818; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.93, no:106; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.433, no:8411; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XV, s.102, no:38531; Ebû Hüreyre RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.VI, s.186, no:5943; Ukaylî, *Duafâ*, c.IV, s.418; Sehl ibn-i Sa’d RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XI, s.133, no:30923; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XVII, s.331, no:18290; RE. 346/9.

selekû hucra dabbîn leselektümûh) Öyle taklit edeceksiniz ki, bir *keler* deliğine, kertenkele deliğine girseler; adettir, modadır diye siz de onların arkasından, onlar gibi oraya girmeye kalkacaksınız.”

(*Kâlû*) “Dediler ki: (*El-yehûdü ve’n-nasârâ*) Onlar yahudiler ve hristiyanlar mı?.. (*Kâle*) Buyurdular ki: (*Femen*) Ya kim?”

O tahakkuk ediyor.

Senin şahsiyetin yok mu? Sen niye taklit ediyorsun? Başkasını ne diye taklit ediyorsun? Kendi giyimine kendin sahip ol!

Yaz gününde çizme modası çıkmış, bakıyorum kadının ayağında dizine kadar çizme... Fesübha-nallah!

Yahu insanın ayağı onun içinde terden vıcık vıcık olur. Yazın çizme giyilir mi? Kışın da terlik modası çıkar, karın içinde terlikle gezerler, hasta olurlar. Mantık olmadıktan sonra böyle olur.

Biz öyle yapmayalım. Bizim gerçekten mantıkî olmak için bir davranma yapmamıza, bir değişme yapmamıza ihtiyaç var. Bizim de kıyafetlerimizde farkına varmadığımız çok acaiplikler vardır. Pantolonlarımız, bir kere iki elinle tutup çekmeden secdeye bile varamazsın, dar. Fazla zorlasan terli olduğundan da yapıştığı için, dizi ‘cart’ diye yırtılır. Veya poposu yırtılır. Bir yerinden patlar. Ara tarafı patlar. Bunu bu kadar dar yapacağına bol yapsana... Her tarafı meydana çıkıyor.

Değiştirmemiz lazım! 10

Sonra, gömlek giyiyoruz, kanedyen giyiyoruz... Bunu biraz daha uzun yap, her tarafın dize kadar korunsun! Astarsız yap, yazlık, hafif olsun ama biraz daha uzun olsun.

Dün ben sıcak bir yerden geldim. Gömleğim sucuk gibi oluyor. Oraya hazırlıksız gittim, tam hazırlanamadım. Bu pantolon orada, sıcak yerde olmuyor. Bu gömlek olmuyor. Yakasız ama yine olmuyor. Düğmeli gömlek olmuyor.

Nasıl olacak? Cübbe kolu gibi bol olmalı, düğmesiz olmalı ki, kış günü değil yaz günü, eli rahat hareket etsin. Bunları düşünüp kendimiz terzimize, tanıdığımız konfeksiyoncuya söyleyelim:

“—Ya hacı ağabey, şu tipten bir şey yap be...”

Böyle tavşan kulağı gibi kıvrılmış şeye lüzum yok. Böyle buradan bileğimi sıkacak, beni terleten şeye lüzum yok. Böyle göbeğimi ortasından iki kat yapan şeye lüzum yok. Göbeği bir üstten fışkırıyor, bir alttan fışkırıyor.

Neden? Pantolonun modası dar, onu öyle giyiyor. Kemeri sıkı, alttan üstten patates gibi yamru yumru oluyor.

Her şeyimize dikkat edelim, vücut hatları görünmesin.

Pardesümsü bir şey giyse, dizine kadar; oh bol olsun, rahat olsun, fıldır fıldır, ese ese rahat gezer. Pantolonu da serbest olur. Ayakkabısı da...

Erkekler, lüzumsuz yerde çorap giyiyoruz. Kışlık çorap giyiyoruz. Bakıyorum arkadaşlara namaz kılarken, çorabı kalın, kışlık çorap. Erkekler

dişini sıkıyor bunu yapıyor, kadınlar yazlık çorap bile giymiyor! Acayip acayip işler... Erkeklerin tesettürü kızlardan fazla... Mâşâallah, Allah nazardan saklasın...

Ama her şeyimize dikkat edelim!

Neden “İzar çok uzun olmasın; baldıra kadar, topuğa kadar olur da daha fazla olmasın!” demiş Peygamber Efendimiz, hadîs-i şerîfin arkasından izah buyurmuş, diyor ki:

فَإِنَّهُ كَانَ فِيمَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ رَجُلٌ خَرَجَ وَعَلَيْهِ
بُرْدَانٍ فَتَبَخَّرَ فِيهِمَا

(*Feinnehû kâne fîmen kableküm raculün*)
“Sizden evvelkilerde bir adam vardı.” Eski bir hadiseyi anlatıyor. Efendimiz bazen “Bir adam vardı...” derken adıyla sanıyla kavmiyle bilir ama nezaketinden söylemeden umumî anlatır.

“Bir adam vardı. (*Harace*) Evinden çıktı. (*Ve aleyhi bürdâni yetebahteru fîhimâ*) Üzerinde iki tane hırkası vardı ama yürürken kibirli kibirli yürüyordu.”

O hırkalar güzel herhalde, şatafatlı bir şeyler ki onlarla kibirli kibirli, çalımllı çalımllı yürüyordu. O giyiminden dolayı gururlanarak yürüyordu.

فَنَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهِ مِنْ فَوْقِ عَرْشِهِ فَمَقَّتَهُ وَأَمَرَ الرُّضَّ
فَأَخَذَتْهُ فَهُوَ يَتَجَلَّجَلُ فِي مَا بَيْنَ الْأَرْضَيْنِ

(*Fenezara'llàhu ileyhi*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri ona baktı, nazar etti. (*Min fevkı arşihî*) Arşının üstünden Allah-u Teâlâ Hazretleri o kibirle yürüyen, elbisesinin güzelliğinden dolayı çalımlı yürüyen o herife baktı. (*Femakatehû*) Ona kızdı, gazap etti. ‘Bu ne kibir böyle?’ diye gazap etti.”

(*Ve emere'l-arda*) “Yeryüzüne, toprağa emretti. (*Feehazethu*) Yer onu içine aldı, tuttu. Adam yere battı. (*Fehüve yetecelcelü fîhâ beyne'l-aradîne*) O toprağın içinde şimdi hâlâ çırpınır durur. O adam hâlâ toprağın içinde... Hâla yok da, çırpınıyor, çırpınır bir halde... Toprak onu içine aldı, o çırpına çırpına toprağın içine gitti.” Belki hâlâ çırpınıyordur, belki o zamanki çırpınışını anlatan bir ifade bu...

فَاَحْذَرُوا وَقَائِعَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

(*Fahzerû vekàia'llàhi azze ve celle*) “Aziz ve celil olan Allahu Teâlâ hazretlerinin öyle başınıza getireceği vukuâta dikkat edin, korkun!”

“—Başınıza bir belâ göndermesinden korkun. Giyiminizden dolayı kibre, çalıma düşmeyin. Giyiminize dikkat edin!” demiş oluyor.

Giyimindeki kibirten dolayı çalım yapmanın aleyhinde, kibirlenmemenin öğütlenmesi sadede bir emir ile karşılaştık. Hülâsası, bugün için düşüneceğimiz husus; biz bugün giyimimize dikkat edelim!

Bir kere giyimimizde fayda esas olsun. İşe yarasın!

Fayda nedir? Giyimin bir faydası, bir insanın görünmemesi gereken yerlerini kapatmasıdır. Bir de soğuktan, sıcaktan korumasıdır.

Şimdi kapatılacak yerleri kapatılmıyor, her tarafı meydanda... Kadınların da meydanda affedersiniz, erkeklerin de meydanda...

Olmaz! Bol bir kıyafet olacak, vücudun hatlarının saklanması sağlayacak. Bolca olacak. Uzuvarı, iç dış uzuvarı belli olmayacak. Kıyafette ölçünün birisi bu.

Onun için daracık giyen, her tarafı meydana çıkan tarzda giyenler ister erkek olsun ister kadın olsun, bu dar giyimi bıraksınlar. Yaz gününde darlık zaten insanı daha da beter terletir. O bakımdan da uygun değil.

İkincisi; giyimde alıma, çalıma, kibre, kendini beğenmişliğe yönelik değil de mütevâzîâne, sadece giyinmeyi kadınlar ve erkekler prensip edinsin. Erkekler umumîyetle böyle yaparlar da, kadınlarda bu giyim büyük bir meseledir. İlle şu cinsten olacak, şöyle olacak... İlle bu kadar süslenecek, boncuklar pullar, bilmem neler bilmem neler... Tabii hani nişan düğün kıyafetleri neyse ne de, mümkün olduğu kadar sade daha çok yakışıyor.

Ben erkekler nâmına benim şu vaazımı dinleyen kadınlara garanti veriyorum:

Emin olun, sade bembeyazcık bir namaz başörtüsü, şu falanca meşhur firmadan bilmem kaç bin liraya alınmış ipekli başörtüden müslüman kadına daha çok yakışıyor. Emin olun, daha çok yakışıyor. Kadınlar emin olsunlar,

bilsinler ki daha güzel oluyor. Hiç şek şüphe yok. İslâmî rahat bir kıyafet...

Şu bizim kızlarımızın hepsine hayran oluyorum, Allah kendilerinden razı olsun. Bol mantoları giyiyorlar, başlarını örtüyorlar, başörtüleri omuzlarına dökülüyor, boyunları belli değil, vücutlarının hatları örtülü, belli değil... Ne güzel, çok yakışıyor. Fevkalâde güzel oluyor.

Peki bu Taksim’de, plajda, Sarıyer’de, Bostancı’da, Adalar’da, Moda’da gezenlerin süsleri?

Emin olun, o süsleri bizde iğrenme uyandırıyor! Gayr-i İslâmî olan o giyimler, kuşamlar bizde bir hayranlık uyandırmıyor; bizde bir iğrenme uyandırıyor.

Onun için eğer kendilerini beğendirmek istiyorlarsa insanlar, Allah’a beğendirmeye çalışsınlar; bir.

İkincisi, kendi yollarında dosdoğru yürüsünler. Onu bunu taklit etmeye lüzum yok. Arslan gibi şahsiyetli şahsiyetli herkes kendi yolunda yürüsün.

“—Biz müslümanlar böyle giyiniriz işte. Bizim yaz kıyafetimiz budur, kış kıyafetimiz budur!” diyebilelim.

Muhterem kardeşlerim! Biraz bu işlerle meşgul olan bir kimse olarak âcizâne tavsiye ederim:

Naylonlu sentetik malzemeyi az kullanın veya mümkünse kullanmayın. Bu sentetik malzeme insanı çok terletiyor. Vücut hava almıyor. Sade bir pamuklu kumaş, bir yünlü kumaş, has bir köylünün sade kumaşı, Denizli’nin bilmem ne pamuklusu, Antalya’nın bilmem ne pamuklusu

daha sıhhîdir. Şile'nin sırf pamuktan yapılmış katıksız pamuk bezi çok daha sıhhîdir. O hâlis malzemeye, hâlis pamuğa, hâlis yüne rağbet edin! Sentetik malzemenin çeşitli allerjiler yaptığını, çeşitli rahatsızlıklaryaptığını ben biliyorum, size söylüyorum, bilmeyenler varsa... Onların ütü tutmasına, güzel görünmesine, renginin parlak olmasına aldırmayın, sıhhatinize bakın!

Yarın öbür gün sırf giyimden dolayı... Mesela naylon çorap çıktı, ondan sonra ayak arası kaşıntıları Türkiye çapında yayıldı. Neden? Naylon çorap ayaklara hava aldırıyor, ayakların arasındaki rutubete, mantarların mikropların yerleşmesine davetiye çıkartıyor. Gelin buraya yerleşin, tam vıcık vıcık size uygun bir yerdir burası diye bütün müslümanların ayakları hasta... Naylon giyen herkesin ayağı hasta. Neden? Malzeme doğru değil...

O malzemeyi kullanmamak lazım. Gidip köyden hâlis yünden yapılmış köylü yün kumaşını almak ayağa daha sıhhatli. Giyimlerinizde, ayakkabınızda, diğer eşyanızda tabîî malzemeden yapılmış olmasına çok itina ediniz. Sunî deriler, sunî iplikler, naylonlar, perlonlar vesaireler, bunlar çok zararlı şeyler.

Bunları öğrendik ama bazısı hâlâ kullanmaya devam ediyor.

Çok zararları var. Kullanmayın.

Demek ki mütevazı giyineceğiz, dikkatli giyineceğiz, şahsiyetli giyineceğiz, İslâm'a yakışır tarzda giyineceğiz. Bize ceket bile

kısa geliyor. Gömlek kısa geliyor. İnşaallah üst kıyafetlerimizi tek hafif bir kıyafet de olsa dizimize kadar uzun yaparsak rahat ederiz. Pardesüye benzer uzunlukta olursa rahat ederiz. Öyle bir moda çıkartalım. Bir de İslâm modası görsünler...

b. Yazılı Ayet Taşınabilir

Gelelim ikinci hadîs-i şerîfe...

Hiz. Aişe Validemizden Peygamber Efendimiz'in bir hadîs-i şerîfi. Diyor ki Peygamber SAS Hazretleri:³

لَا بَأْسَ بِتَعْلِيْقِ التَّعْوِيْذِ مِنَ الْقُرْآنِ قَبْلَ نَزْوِلِ
الْبَلَاءِ وَبَعْدَ نَزْوِلِ الْبَلَاءِ

(أبو نعيم عن عائشة . الديلمى عن أنس)

RE. 464/2 (*Lâ be'se bi-ta'lîki't-ta'vîzi mine'l-kur'âni, kable nüzûli'l-belâi, ve ba'de nüzûli'l-belâ.*)

“Kur'an'dan bir şeyi yazıp asmakta, insanın vücuduna takmasında, belânın başa gelmesinden sonra veya gelmesinden evvel takmakta bir beis yoktur.”

Mâlum, Kur'ân-ı Kerîm'den bazı ayetler yazılır, onlar katlanır, güzelce ıslanmasın bozulmasın diye de bezle kaplanır, dikerler, asılır. İç çamaşırına çengelli iğneyle tutturulur.

³ Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.201, no:7950; Enes ibn-i Malik RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.X, s.72, no:28413; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV, s.495, no:16018.

“Böyle şeylerin asılmasında, başa belâ gelmesin diye koruma mahiyetinde; geldikten sonra da o geçsin diye, o bela defolsun gitsin diye Kur’an ayetlerinden bir şey yazmakta bir beis yoktur.” buyurmuş Peygamber Efendimiz.

Neden? Kur’ân-ı Kerîm’e sevgi ve saygı ifade ediyor. Allah’ın kelâmının hassaları, özellikleri olduğundan dolayı onun asılmasında gerçekten bir fayda var, onun için asılabilir.

“—Nasıl fayda var? Olur mu, buraya bir âyet asacaksın, şuradaki hastalığın buradaki belan geçecek?”

Hastalığı, belâyı veren Allah olduğu için Allah-u Teâlâ Hazretleri onu oradan geçiriyor.

Peygamber Efendimiz’in zamanında bunun böyle olduğunu gösteren delillerden bir tanesi, ilgisiz gibi görünen şeylerin tesiri olduğuna bir hadîs-i şerîften delil:

Sahâbe-i kiramdan (Allah hepsinden razı olsun, *radıya’llahu anhüm ecmaîn*) bir grup sefere gittiler. Çölde gittiler, acıktılar, susadılar, yoruludular. Bir yere geldiler, orada bitkin bir vaha gördüler, birkaç tane bedevi evi gördüler. Bir kabile demek ki orada duruyor. Yanaştılar yanına, su istediler, yiyecek istediler. Yolcular ya; bakkal yok, kasap yok, ne yapsınlar, şimdiki gibi şartlar gelişmiş değil. Onlar vermediler. Bu mübarekler de köyün dışında kum tepelerine kıvrıldılar, aç, susuz, bîtap uzandılar.

Geceleyin köyün içinden bir kıyamet, bir gürültü, bir bağırıtı, bir çığlık... Bedevi köyünün

içinden bir kıyamet... Bunlar kalktı, “Ne oldu?” diye sordular.

Oradan bir cariye geldi, dedi ki:

“—Zehirli bir yılan bizim kabile reisini ısırıldı. Şişmeye başladı, ölecek. İçinizde bunu tedavi edecek kimse var mı?”

Sahabeden bir zât dedi ki:

“—Ben tedavi etmesini biliyorum.”

Kabile reisinin yanına gitti. Biraz sonra kabile reisinin rahatsızlığı geçti. Yılan, zehirli yılan. Isırmış, şişmeye başlamış, adam ölecekti; fakat rahatsızlığı geçti.

Tabii o kabile ahâlisi çok sevindiler. Onlara bilmem ne kadar koyun verdiler, süt de içirdiler, su da verdiler, izzet de ettiler, ikram da verdiler, koyunları da verdiler. Ama o şahıs dedi ki:

“—Bunlara hiç dokunmayın! Rasûlüllah’a sormadan bunlara dokundurtmam.”

Koyunları aldılar, seyahatten dönüşte Peygamber Efendimiz’in yanına vardılar. Dediler ki:

“—Yâ Rasûlallah, böyle böyle hadise oldu. Ben hastanın yanına gittim. Hastaya Fâtiha okudum, zehirin tesiri geçti.”

Fâtiha okuyorsun, senin de bildiğin benim de bildiğim küçük çocukların da bildiği Fâtiha Sûresi... Onu okumuş, zehirin tesiri geçmiş.

Fâtiha’nın ve Kur’ân-ı Kerîm’in böyle şifa, belâları def etme, gelecek belâları önleme hassası vardır. Onun için “Onları yazmakta beis

yoktur.” diye Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfinde buyurmuş.

Ama tabii her şeyin ölçüsü hududu var. Kimisi bu işi meslek ediniyor, para almak için yapıyor. Ondan sonra gayrimeşru şekiller oluyor.

“—Aç bakalım göğsünü, oraya şunu yazacağım bunu yazacağım...”

Bu artık yasak, günah tarafına giriyor. Normal olan tarafı, o yazılan âyetin oraya asılmasında şer’an mahzuru olmadığını Efendimiz burada bildirmiş oluyor.

c. Kabir Ehline Yapılan İyilik

Câbir RA’dan Deylemî rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

لَا بَرَّ أَفْضَلُ مِنْ بَرِّ أَهْلِ الْقُبُورِ وَلَا يَصِلُ أَهْلُ
الْقُبُورِ إِلَّا مُؤْمِنٌ

(الدَّيْلَمِيُّ عَنْ جَابِرٍ)

RE. 464/3 (*Lâ birre efdalü min birri ehli’l-kubûri, ve lâ yasilu ehlü’l-kubûri illâ mü’minün.*)

(*Lâ birre efdalü min birri ehli’l-kubûri*) “İyiliğin kabir ehline yapılan iyilikten daha faziletli olanı yoktur. En faziletlisi mezardakilere, kabir ehline yapılan iyiliktir. (*Ve lâ yasilu ehlü’l-*

⁴ Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.V, s.209, no:7973; İbn-i Hebbân, *Mecrûhîn*, c.III, s.118; İbn-i Hacer, *Lisânü’l-Mîzân*, c.VI, s.258, no:908; Hatîb-i Bağdâdî, *el- Müttefik ve’l-Müfterik*, c.III, s.381, no:1525 ; Câbir ibn-i Abdullah RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XV, s.656, no:42600; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XV, s.499, no:16031.

kubûri illâ mü'minün) Kabir ehline ziyareti ancak mü'min kul yapar. Sıla-i rahimi ancak mü'min kul yapar.”

Şimdi biraz izah ediverelim:

Birr, iki tane “r” ile. Türkçedeki bir, iki, üç, dört dediğimiz gibi ama burada “r” harfi iki tane. *Birr*, iyilik demek Arapça’da, ihsan, ikram demek. Meselâ *birrü’l-vâlideyn*, ana babaya iyilik etmek demek. Evlât ana babasına hürmet gösteriyorsa, iyi evlâtlık yapıyorsa, bu *berren bi-vâlideyhi*, anasına babasına iyilik yapan itaatli has bir evlât demek oluyor.

Bu iyiliklerin çeşitleri çoktur. Ona yapılan iyilik, buna yapılan iyilik, hocaya gösterilen hürmet, ana babaya gösterilen hürmet ve saire. Bu hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz, bunların arasında fazilet bakımından en faziletlisinin kabir ahâlisine yapılan hürmetin ve iyiliğin olduğunu söylüyor.

Biz dünyada bir insana gideriz, bir iyilik yaparız. Yaşıyor çünkü. Ben ona bir iyilik yaparım, o da bana bir gün iyilik yapar. Ya da o bana bir iyilik yapmıştır da, onun için ben ona iyilik yapıyorumdur. Ama insan öldü mü, artık başkalarının ondan ümidi kalmıyor; ne olacak, ölmüş, kara toprağın altına girmiş bu şahıs, ne olacak diye... İşte o zaman insan, “Canım ölmüş gitmiş, artık ben işime bakayım!” diye ona karşı vazifelerini yapmaz, yapmayabilir.

Ama iyi insan, şahsiyetli, vefalı, karakterli insan o ölmüş olana da vazifesini yapar. Evet, öldü gitti ama seninle ahbaplığı vardı, yakınlığı

vardı, sevgisi vardı, akrabalığı vardı, dostluğu vardı; o ölümle kesilmez ki... Öldü, dünya hayatından çekildi, ruhu bâki ahiret aleminde... Sen onu ziyaret edersin, belki senin ziyaretine muhtaçtır, belki senin Fâtiha'na muhtaçtır. Boyun büküp de senin bir Fâtiha okumanı bekliyordur. Onun için onu ziyaret edersin. Onun ziyaretinden o memnun olur. Onlara yaptığın selâmdan, duadan onlar istifade eder. Onların nâmına Allah-u Teâlâ Hazretleri'nden istediğin şeyden onlar menfaat bulur. O bakımdan bu vefalılığı göstermek lâzım!

“—Canım ben mezarlığa gitmekten biraz soğuk hisler duyuyorum, bırak oraya gitmeyeyim.” diye insan Boğaz'a gitmeyi ister, Çamlıca'ya gitmeyi ister, gezme yerine gitmeyi ister de kabre gitmeyi istemez.

Ama bilhassa cuma günleri kabir ziyareti çok sevaplıdır. Fırsat buldu mu bu kabirleri ziyaret etmeli... Çünkü “İyiliğin en faziletlisi kabir ehline olan vefalılık ve iyiliktir.” bildiriyor Peygamber Efendimiz. Ve arkasından da ekliyor:

“—Kabir ehline ziyareti ancak hakiki mü'minler yapar.”

Öyle gevşek insanların işi değil; vefalı, hakiki, has mü'minlerin işi...

Onun için bir gün gelip bizim de öleceğimizi, bizim de kabirde boynumuzun büküleceğini, bizim de arkamızdakilerden dua bekleyeceğimizi;

“—Ya bizim şu oğlan nerelerde kaldı, aylardır mezarıma uğramaz. Şu bizim kız nerelerde kaldı, hiç ruhuma Kur'ân-ı Kerîm okumaz. Şu

bizim akraba, bizim hanım, bizim bey nerede kaldı?” diye onlar kim bilir neler söylüyorlardır.

Biz de söyleyecek duruma düşebiliriz. Bu dünya etme bulma dünyasıdır. Sen kendinden öncekilere bu vefâyı göstermezsen, sana da evlatların vefâ göstermez. Sen göstereceksin, hem onları da öyle yetiştireceksin ki, senden ve senin vefatından sonra onların faydası sana gelsin.

O halde dirilere karşı hürmetimizi yaptığımız gibi, ölmüş olanlara da karşı hürmetimizi, ziyaretimizi yapacağız.

Ama İslâm'ın âdabı unutulduğundan, bu devirde bu az yapılıyor. Halbuki eskiden bayramlarda bile ilk iş hemen elbiseleri giydi mi, evdeki ilk bayramlaşmadan sonra hemen çoluk çocuk ellerini tutarlar, kabre giderler, büyüklerini ziyaret ederlerdi. Bayramlarda bile ilk iş oydu. Cuma günleri fırsat günleri, tatil günleri, bu ziyaretleri yapın, o kabir ehlini sevindirin!

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“—Bazı insanlar kabre günahlarla girer; hataları, günahları, kusurları çoktur, öyle defnedilir. Ama ba'solunurken hiç üzerinde günah kalmamış olarak ba'solunur.”

“—Neden?”

Gelen dua etti, giden dua etti, ruhuna hayırlar yaptılar, sadakalar dağıttılar, sadaka-i câriyeler tesis ettiler, çeşmeler yaptırdılar; onların sevapları ona gide gide, onların günahlarını telafi ede ede, kabre suçlu günahlı boyundan büyük dertlere uğramış olarak girdi ama, kabirden kalkarken hiçbir şey kalmadı oluyor.

Onun için, kabir ehlini unutmayalım! Ölümü unutmayalım! Ölümün pençesine yakalanmış dostları unutmayalım! Vefâlılığın en güzeli budur. Çünkü bundan hiç başkasının menfaati yok... Sırf mü'minin yapacağı bir şeydir.

d. Kapı Çalmanın Âdâbı

Bu hadîs-i şerîf bir evin ziyaretinin, bir evin kapısının çalınmasının, yoklanmasının usûlünü öğreten bir hadîs-i şerîftir.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁵

لَا تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَلَكِنْ ائْتَوْهَا مِنْ
جَوَانِبِهَا فَاسْتَأْذِنُوا فَإِنْ أُذِنَ لَكُمْ فَادْخُلُوا
وَأِلَّا فَارْجِعُوا

(طب. عن عبد الله بن بسر)

RE. 464/4 (*Lâ te'tü'l-büyûte min ebvâbihâ, velâkin îtûhâ min cevânibihâ; feste'zinû, fein üzine leküm fedhulû, ve illâ ferciû.*)

(*Ezine leküm*) yazılmış, (*üzine*) olsa daha çok yakışır. Arapçasını takip eden kardeşlerimiz öyle etseler uygun olur.

(*Lâ te'tü'l-büyûte min ebvâbihâ*) “Evlere kapılarından gitmeyin, kapıya doğru gitmeyin. (*Velâkin îtûhâ min cevânibihâ*)

⁵ Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.21, no:3499; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.87, no:12810; Abdullah ibn-i Bür RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.110, no:25227; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XV, s.499, no:16034.

Yandan yandan gidin, yan taraftan gidin!”
(*Feste’zinû*) “Sonra izin isteyin!”

“—Orada kimse yok mu? İçeri gelebilir miyim? Ben filancaym, evde kimse var mı?” diye seslenerek izin isteyin.

(*Fein üzine leküm fedhulû*) “Eğer izin verilirse; içeridekiler, ‘Gel, gir!’ derse, girersiniz. (*Ve illâ ferciû*) ‘Yok, girme, durum müsait değil.’ derlerse, dönersiniz.” diyor Peygamber Efendimiz.

“—Allah Allah, buna ne lüzum var?” diye hatırıınıza gelebilir. Bu hadîs-i şerifi belki anlamayabilirsiniz. Anlatıvereyim:

O devirde pencere yok, cam yok. Arabistan’da camı nerede bulsunlar? Bir hurmayla karın doyurmaktan âciz... Orası yoksulluk diyarı. Cam yok, kapı yok, doğrama yok, ağaç az. Nasıl oluyor evler? Hurma dallarından, bilmem nelerden üstü örtülüyor, çamurla sıvanıyor. Kapı yerine bir örtü asılıyor. Belki hurma dallarından örülmüş bir hasır asılıyor. Kilit yok. Demiri nereden bulacak, anahtarı nereden bulacak?

Kilitli olan evler vardır da umumîyetle ahâlinin normal durumunda... Eh belki kapısına asacak bir şeyi bile yok, bir kapı yeri var, içeriye baksan görünür. Bir cam yeri var, baksan perde yok, görünür. Durumu anlayın.

Hani diyelim ki dağdaki çobanların sığınak yeri gibi... Orada pencere var mıdır, kapı var mıdır, perde var mıdır?

Yoktur. İstersen höngür deyip içeriye girebilirsin.

Ama diyor ki Peygamber Efendimiz:

“—Dosdoğru gitmeyin.”

Kapıya doğru yürüyüp gittiğin zaman, kapıda da bir şey yoksa içerisini görürsün. Kadın varsa kadını görürsün. Yatıyorsa görürsün. Bir iş yapıyorsa, çömelmişse oturmuşsa görünür.

“—Oradan girme, yandan gir.” diyor.

Doğrudan doğruya gözünün bir yere çarpmayacağı şekilde gir. Yandan yanaş, seslen, izin verirlerse gir, izin vermezlerse dön.

Bizim bu zamanda izin istemeyi herkes kabul eder de, hele izin istendiği halde verilmediği zaman, dönüldüğü zaman seyreyle sen gümbürtüyü...

“—Durum müsait değil, kusura bakma, alamayacağım seni.” dedin mi tamam, ahbaplık bitti.

O yok. Çünkü gerçekten durumu müsait olmayabilir. İslâm’da ona darılmaca yok.

“—Kusura bakmayın, durum pek müsait değil. Bir başka zaman bekleyelim. “ dediği zaman “Peki” deyip hemen dönecek.

Kur’ân-ı Kerîm’de de bu edep, bu terbiye bir başka vesileyle geçiyor:

وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَى لَكُمْ

(۲۸)

(*Ve in kîle leküm irciû fe’rciû*) [Eğer size, ‘Geri dönün!’ denilirse, hemen dönün. (*Hüve ezka leküm*) Çünkü bu, sizin için daha nezih bir davranıştır.] (Nûr, 24/28)

Biz bugün ne yapacağız?

Bugün kapılar ooh, bir tahta kapı vardır, bir de üstüne eskiden hırsızlar çok oluyor diye demir kapılar yapılmıştır. Apartman daireleri bile maşâallah çifte kilitler, çifte anahtarlar, içinden dışından zırhlı kapılar... Ne yapsın; millet anarşi devri geçirdi, kapı üstüne kapı yaptılar.

Bizim Ankara'daki camimizde, baktık hırsızlar halıları çaldı, bu sefer kapının üstüne demir kaplattık. Baktık onu da deldiler, üstüne bu sefer saçtan ikinci bir kapı yaptık. Ahlâkın bozulması bu devirde tedbirleri arttırıyor.

Onun için;

“—Doğru gitsen ne olur eğri gitsen ne olur, her tarafı kapalı.” diyebilirsiniz.

Hayır, bugün de bir daireye gittiğiniz zaman, kapıyı çaldığınız zaman, zili çaldığınız zaman doğrudan kapıya dönüp durmayın. Doğrudan kapının karşısında kapıya dönük durmayın. Yan dönün! Hatta karşı dairenin kapısına bakıyormuş gibi, başka bir şeye bakıyormuşsunuz gibi arkanız dönük olsun. Çünkü mesela birden kadın açır, üstünde ev kıyafeti vardır, mahrem yerleri görünebilir. Öyle bir durum olabilir diye doğrudan kapıya bakmayın.

Müslüman bir kadın kapıyı öyle ihtiyatsız açmaz ama, bazen öyle işler oluyor ki acayip... Meselâ, az önce kocası ekmek alacağım diye aşağı inmiş oluyor. Az önce, bakkala indi. Hemen o sırada da ötekisi çıkıyor, zili çalıyor. Benim kocam geldi diye kapıyı açmaya gidiyor. Halbuki üstünde ev kıyafeti var. Bin bir pişmanlık oluyor. Evet, kadın

başörtülü olsa, kapıyı hiç açmasa, o da kapının arkasına saklı olsa, ilk önce “Kim o?” diye sorsa ama, bazen sormayacak kadar kendisini geleni tanıyormuş sanıyor. Böyle durum olabiliyor.

Onun için kapıyı çaldınız mı kapının karşısına heykel gibi dikilip, oraya bakıp durmayacaksınız. Yan döneceksiniz veya arkanızı dönük olacak. Kapı açıldığı zaman;

“—Mehmet Bey evde mi? Ahmet Bey evde mi? Hasan Bey’i görebilir miyim?” denilecek.

“—Yok” diyebilir veyahut “Durum müsait değil.” derse çıkılacak gidilecek. Usûl, edep budur.

Suudi Arabistan’da, tabii o devri, sıcağı düşünün. Evinin içine girmiştir, örtülerini açılmıştır, serinlemekle meşguldür. Yatmıştır. Kapı pencere yok. Ona öyle öğretmiş. Bize de bu devirde böyle yapmak gerekir.

e. Fıtır Sadakasının Verileceği Şeyler

Diğer hadîs-i şerîfe gelemim.

Ebû Mûsâ el-Eş’arî ve Muz ibn-i Cebel RA’dan müştereken rivayet edildiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

لَا تَأْخُذُوا الصَّدَقَةَ إِلَّا مِنْ هَذِهِ الْأَرْبَعَةِ الشَّعِيرِ
وَالْحِنْطَةِ وَالزَّيْبِ وَالتَّمْرِ

(طب.ك.ق. عن أبي موسى ومعاذ)

⁶ Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.558, no:1459; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.II, s.98, no:15; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.III, s.221, no:4399; Ebû Mûsâ RA ve Muaz ibn-i Cebel RA’dan.

RE. 464/5 (*Lâ te'huzu's-sadakate illâ min hâzihi'l-erbaati: Eş- şâiri, ve'l-hintati, ve'z-zebîbi, ve't-temri.*)

(*Lâ te'huzu's-sadakate illâ min hâzihi'l-erbaati*) “Sadaka-i fıtrı, şunlardan başkasından almayın: (*Eş-şâiri*) arpadan, (*ve'l-hintati*) buğdaydan, (*ve'z-zebîbi*) üzümnden, (*ve't-temri*) ve hurmadan.” diye Efendimiz bildirmiş.

Bizim müftülüklerde, “Arpadan olursa şu miktar, buğdaydan olursa şu kadar gram; hesabını verecek olursan para karşılığı şu kadar lira, kuru üzümnden şu kadar, birinci sınıf hurmadan şu kadar, ikinci sınıf hurmadan şu kadar...” diye cetvel veriyorlar. Bu hadîs-i şerifte işte bu malzemeyi bildiriyor.

Bunu da geçiverelim.

f. Faizli Alışverişten Sakının!

Peygamber Efendimiz, İbn-i Ömer RA'dan rivayet edildiğine göre buyurdu ki:⁷

لَا تَأْخُذُوا الدِّينَارَ بِالدِّينَارَيْنِ وَلَا الدِّرْهَمَ
بِالدِّرْهَمَيْنِ وَلَا الصَّاعَ بِالصَّاعَيْنِ إِنِّي أَخَافُ
عَلَيْكُمْ الرَّبَا.

(طب. عن ابن عمر)

⁷ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.109, no:5885; Heysemi, *Mecmaü'z- Zevâid*, c.IV, s.204, no:6553; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.IV, s.117, no:9830; *Camii'l-Ehadis*, c.XVI, s.2, no:16042.

RE. 464/6 (*Lâ te'huzü'd-dînâre bi'd-dînâreyni, ve le'd-dirheme bi'd-dirhemeyn, ve le's-sâe bi-sâeyni. Innî ehâfu aleykümü'r-ribâ.*)

(*Lâ te'huzü'd-dînâre bi'd-dînâreyni*) “Bir dinarı iki dinar karşılığında almayın! (*Ve le'd-dirheme bi'd-dirhemeyn*) Bir dirhemi iki dirhem karşılığında almayın! (*Ve le's-sâe bi-sâeyni*) Bir sa' miktarı iki sa' miktarıyla almayın! (*Innî ehâfu aleykümü'r-ribâ*)

Faiz olmasından korkuyorum.”

Bu neden olurdu?

Eskiden dinarlar, dirhemler elden geçe geçe aşınır, küçülür, ufalanırdı. Biz şimdi darphanelerimiz var, modern makinelerimiz var, tıkr tıkr tıkr muntazam basıyor. Müzelerde eski paraları bir görseniz. Bana üstündeki yazıları okutmak için getiriyorlar. Allah Allah, her birisi ayrı kesilmiş. Üst üste koysan şekilleri birbirine hiç uymuyor. Kimisi büyük oluyor, kimisi küçük oluyor. Elden ele dolaşa dolaşa kimisi silik oluyor, kimisi aşınmış oluyor. O zaman:

“—Ben şu iki kötüyü vereyim, sen bir iyiyi bana ver!” tarzında aynı cins şeyi kötü iki tanesini verip, iyi bir tanesini almak şekli tabii faiz oluyor.

Cinsleri müttehit olan şeyleri aynı miktarda almak vermek lazım. Miktar farklı olduğu zaman rîbe'l-fadl olur. Onun için Peygamber Efendimiz yasaklıyor.

Bunu hurmada filan yaparlarmış. “Al sana iki kilo kötü hurma, ver bana bir kilo iyi hurmayı, bu

daha lezzetli...” diye değiştirme yaparlarmış. Peygamber Efendimiz bunu da yasaklıyor.

Peki nasıl yapacağız?

“—Bu hurmayı sat řu kadara... Öteki hurmadan řu fiyata al, istediğin kadar al! Malı aynı cins malla değiştirmek faiz olur diye paraya değiştirirsin, parayla alırsın hallolur.” diye Peygamber Efendimiz’in tavsiyesi böyle.

g. Zekât Memuru İyilerini Almasın!

Peygamber Efendimiz’in zamanında zekâtları toplayan memurlar giderlerdi. Bu hadîs-i şerîf onlara tavsiye.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

لَا تَأْخُذُوا مِنْ حَرَزَاتِ أَنْفُسِ النَّاسِ شَيْئًا خِذِ
الشَّارِفَ وَالْبَكْرُ وَذَوَاتُ الْعَيْبِ

(ق. عن عروة مرسل)

RE. 464/7 (*Lâ te’huzû min hazerâti enfüsi’n-nâsi şey’en, huzi’ş- şârife, ve’l-bekrû, ve zevâtü’l-aybi.*)

Enfûs de okunabilir. En nefsinin sakındığı demek.

(*Lâ te’huzû min hazerâti enfüsi’n-nâsi şey’en*)
“İnsanların nefislerinin gözünün bebeği gibi bakıp kolladığı şeyleri almayın!”

⁸ Beyhaki, *Sünenü’l-Kübra*, c.IV, s.02, no:7102; İbn-i Ebi Şeybe, *Musannef*, c.III, s.126, no:10009; İbn-i Zenceveyh, *Emval*, c.III, s.319, no:1219; Urve Rh.A’ten.

Kenzü’l-Ummal, c.VI, s.334, no:15916; *Camiü’l-Ehadis*, c.XVI, s.2, no:16044.

Zekât develerinden zekât alacak. Adamın sürüsünden zekât develerini alacak. Koyun sürüsünden koyunları alacak. Ya mahsulünden hurmasını, şusunu busunu alacak. Tam adamın üzerine titrediği, en güzel yere gidip, “Ver bakalım bunu!” diye öylesine almayın! Tam canının titrediği şeyden almayın!

Ya nasıl alın?

(*Huzi’ş-şârife, ve’l-bekrû, ve zevâtü’l-aybi*)
“Ayıplısını alın, yaşlısını alın, gencini alın! Tam ona yarayacağını değil de rahatlıkla vereceği cinsten alın! Seçip seçip de iyilerini alıp, kötülerini ona bırakmayın!” diye bu da zekât toplayıcı, zekâtları teslim alıcı memurlara tavsiye olmuş oluyor.

h. Uyuyana İmamlık Yapmayın!

Bu bir insan, geçecek, arkadakiler ona uyacak, beraber cemaatle namaz kılacaklar. Bu namazın usûlü ile ilgili bir şey.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

لَا تَأْتُمُّ بِنَائِمٍ وَلَا مُتَحَدِّثٍ

(ش. عن مجاهد مرسل)

(*Lâ te’temmü bi-nâimin, ve lâ mütehaddisin.*)

“Uyuyana veya konuşana imamlık yapmayın!”

---

⁹ İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.II, s.257, no:6527; Mücâhid Rh.A’ten.

Kenzü’l-Ummâl, c.VII, s.519, no:20050; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XV, s.499, no:16033.

Tam cemaat olmaya hazır olmamış, tam imama uymuyor, uykusu var; uyusun, biraz uykusunu alsın, o tarzda olsun. Konuşuyor veyahut... “Bu tipten insanlara imamlık yapmayın!” diye tavsiye buyurmuşlar.

i. İdârî Mekanizmanın Önemi

Bu hadîs-i şerîfte de Peygamber Efendimiz devlet sisteminin, siyasî nizamın mevcudiyetinin gerekli olduğunu söylüyor. Nasıl söylüyor?

Buyuruyor ki:¹⁰

لَا بُدَّ لِلنَّاسِ مِنْ إِمَارَةٍ بَرَّةٍ أَوْ فَاجِرَةٍ فَأَمَّا الْبَرَّةُ
فَتَعْدِلُ فِي الْقَسْمِ وَتَقْسِمُ بَيْنَكُمْ فَيَأْكُمُ بِالسَّوِيَّةِ
وَأَمَّا الْفَاجِرَةُ فَيُبْتَلَى فِيهَا الْمُؤْمِنُ، وَلِلْإِمَارَةِ
الْفَاجِرَةِ خَيْرٌ مِنَ الْهَرْجِ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا
الْهَرْجُ قَالَ الْقَتْلُ وَالْكَذِبُ

(طب. عن ابن مسعود)

RE. 464/9 (*Lâ bûdde li'n-nâsi min imâretin berretin ev fâciretin. Feemme'l-berretü ve ta'dilu fi'l-kasmi, ve taksimu beyneküm fey'eküm bi's-seviyyeti; ve emme'l-fâciretü*

¹⁰ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.132, no;10210; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.400, no:9124; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LXIII, s.241; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.39, no:14755; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV, s.498, no:16027.

feyübtelâ fîhe'l-mü'minü, ve'l-imâretü'l-fâciretü hayrün mine'l-herci. Kîle: Yâ rasûla'llâh, ve me'l-hercü? Kâle: El-katlü ve'l-kezibü.)

(Lâ bûdde li'n-nâsi min imâretin) “İnsanların mutlaka bir emirliği, bir siyasî teşkilatının olması mecburidir, şarttır.”

Lâ bûdde, zarurî demek, çare yok, yani mutlaka olması lazım demek.

“Mutlaka insanların bir siyasî teşekkülü, bir emirlik sistemi, bir politik mekanizması olmalı! *(Berretin ev fâciretin)* İster iyi bir idare olsun, ister kaypak, kötü bir idare olsun; bir idare olması iyidir.”

(Feemme'l-berretü) “Eğer siyasî idare iyi olursa, adaletli olursa...” *Berre*, burada iyi, adaletli mânasına... *(Ve ta'dilu fi'l-kasmi)* Taksimâtta adalet eder.”

Harbe gidilmiş, düşmanla savaşılmış, mallar alınmış, gaziler arasında taksim edilecek. Emirlik olduğu zaman, bir siyasî otorite olduğu zaman bu taksimât muntazam olur. Otorite var, başıbozukluk yok. Pazusu kuvvetli olan iyi şeyi alıyor, ötekilere vermiyor gibi durum olmaz. Adaletsizlik olmaz.

(Ve taksimu beyneküm fey'eküm bi's-seviyyeti) “Kazandığınız ganimetleri eşit olarak taksim eder.”

Politik bir mekanizma olursa... “—Böyle bir emirlik sistemi olmalı, çare yok.” diyor. Müslümanlar muhtelif yerlere seferler tayin ediyorlar.

Hudutlarda küçük tartışmalar oluyor. O zamanın şartları ve hukukî durumu şimdiki gibi değil. O zamanlarda bunlar gayri muntazam olmasın, yine bir emirlikle bir intizamlı usûl ile olsun tarzında. “Bir başkan olsun, bir intizam olsun, teşkilat olsun, teşkilatlı yapılsın!” demek. Böyle olursa o zaman çarpışmadan elde edilen ganimetler eşit olarak adaletle taksim olunur.

(*Ve emme’l-fâciretü*) “Eğer bozuk bir emirlik olursa, adaletsiz bir emirlik olursa...”

Bu ne demektir? (*Feyübtelâ fîhe’l-mü’minü*) “Bu müslümanın başına bir bela demektir.”

“—Bir imtihandır, dişini sıksın!” demek.

Tam adaletle yapılmıyor, dişini sıksın. Neden?

(*Ve le’l-imâretü’l-fâciretü hayrün mine’l-herci*) “Çünkü bozuk bile olsa böyle emirlik düzeninin olması karmakarışıklıktan, hercümerçten daha iyidir.”

(*Kîle*) Denildi ki:

(*Yâ rasûla’llâh, ve me’l-hercü*) “Herc ya da herec denilen şey nedir yâ Rasûlallah?”

(*Kàle*) Dedi ki Peygamber Efendimiz:

(*El-katlü ve’l-kezibü*) “Öldürmek, yalan dolan etmek.”

“—Öldürmekten, yalan dolandan, zulümden, böyle bir düzenin olması daha iyidir.” diyor.

İslâm her şeyde ölçü ve intizam dinidir.

Üç kişi yola çıksa... Şimdi buradan hadi filanca iş için Ankara'ya ticarî bir maksatla gidiyoruz. Veyahut vize almaya gidiyoruz. Veyahut vakıflardan şu işimizi yapmaya gidiyoruz diyelim. Üç kişi beş kişi gidiyor. Bir tanesi başlarında emir olacak. Gelişi güzel gitmek yok.

“—Canım otobüsten bilet aldık, beşimiz birden gidiyoruz.” Yok, gidiyorsun ama aranızdan bir tanenizi emir seçeceksiniz:

“—Hadi bizim yolculuğumuzda emirimiz, komutanımız sen ol!” diyeceksiniz, o da emirlik yapacak.

İslâm'ın terbiyesi böyle. İslâm'da kargaşa yok.

“—Herkes gelse burada namazı kılsa olmaz mı?”

Olmaz. İmam öne geçecek, o kıldıracak, herkes ona uyacak. Saflar intizama girecek. İmam (*Allahu ekber*) dedi mi eğilecekler, (*Semia'llâhü li-men hamideh*) dediği zaman kalkacaklar. (*Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâh*) dediği zaman selâm verecekler. İntizam... İslâm bu intizama önem veriyor.

Emirliğe küçük küçük topluluklarda ve faaliyetlerde de yapılmasına tavsiyesi var, büyük ölçüde de tavsiyesi var. Büyük ölçüde dediğim, ümmet çapında olduğu zaman da yine kargaşa olmayacak, başkan olacak, beraberlik olacak.

Asırlar boyu Müslümanlığın başkanlığını Osmanlılar'ın siyasî teşkilatı yaptı; başlarındaki sultan bütün müslümanların başkanı oldu. Uzun seneler... Osmanlıların saltanatı hudutlarla da kayıtlı değildi. Evet, hudut; şu Tuna nehri, bu

tarafı bilmem kimin, bu tarafı bilmem kimin... Hudut şu dağ, öbür tarafı düşmanın, beri tarafı bizim. Hayır. Taa dağların daha ötelerinde, daha arkalarındaki müslümanlar da “Madem müslümanların reisidir, buna itaat edelim!” dediler ve ona saygı gösterdiler.

Bunun bir garip nümunesi:

Bizim padişahlardan bir tanesi, [Sultan Mehmed Reşad I. Dünya Savaşı’nda] İngilizlerle harbe tutuşuyorlar, cihâd-ı ekber ilan ediyor. Nefir-i âmm...

“—Herkes silahına sarılsın, düşmanla çarpışmamız gerekiyor, silah başına!” diye emrediyor.

Avustralya’dan iki tane müslüman bunu duymuşlar, silâha sarılmışlar. Avustralya’da müzede isimleri, heykelleri varmış. Koca bir trenin karşısına çıkmışlar, bir tren dolusu askerin karşısına çıkmışlar, durdurmuşlar.

Mücadele olmuş. Onları şehid etmişler ama hayran kalmışlar. İlk önce yakalamışlar:

“—Niye böyle yaptınız ya? Burada, koskoca Avustralya kıtasında iki tane müslümancıksınız. Bizim buradaki devletimizle, İngilizlerle başa çıkabilir misiniz? Ne diye yaptınız?”

“—Biz orasına karışmayız.” demişler. “Bizim padişahımız bize,

‘Savaş edin!’ dedi, biz nerede olsak onu yapmakla vazifeliyiz.”

Şehid olmuşlar. Mekânları cennet olsun... Allah şefaatlerine erdirsin...

Müslümanlar bu şuurdaydı. Müslümanların bu birliğinden düşmanlar çok korkuyordu, ödleri patlıyordu. Hâlâ da ödleri patlar. Onun için, Allah bizlere birlik beraberlik, gönül beraberliği nasib etsin...

Bu birlik beraberlik de bir çuval pirincin beraberliği gibi değil. Çuvalın ağzı açıldı mı, kenarı yırtıldı mı ‘şarr’ bütün pirinçler nereye gider? Her birisi bir tarafa gider.

Hayır, o tarzda değil! Bir üzümün salkımı gibi. Sapı var, hepsi birbirine bağlı, hepsi intizamlı.

Müslümanlar dağınık bir birlik değil, organize olmuş bir birlik olacak; birbirlerine yardım edecek, birbirlerini kollayacak, birbirlerine zulm etmeyecekler, zulm ettirmeyecekler, yardımsız bırakmayacaklar.

Kabre giren iyi bir adamı kabirde melekler bir topuz vurmuşlar... Girer girmez, daha kabre girer girmez bir topuz indirmişler başına... Hadîs-i şerîfte bildiriliyor. Biz göremeyiz, nereden bileceğiz? Kabrin içi ateş dolmuş. Adamın ciğerine işlemiş. Çok ızdırap, azap çekmiş ve sormuş;

“—Beni niye dövüyorsunuz? Ne yaptım ben? Namazımda niyazımda iyi bir insandım.”

“—Evet, namazında niyazındaydın ama günün birinde falanca yerden geçiyordun, o yolun kenarında bir mazluma zulmediyorlardı, sen engellemedin. Bu onun cezasıdır.” demişler.

İyi olmak yetmez. Acaba her iyiliği, her vazifeyi yapıp yapmadığını düşün.

Namaz kılıyorsun. Namaz kılmak iyi bir şey ama öteki bazı mühim vazifeleri ihmal edersen oradan cezayı yine yiyebilirsin.

Allah bizi affetsin. Doğruyu göstereyin, doğruyu işlettirsin. Hatalardan korusun, kollasın... Vazifelerimizi müdrik eylesin... İntizamlı eylesin...

İmam öne geçtiği zaman, saflar muntazam olduğu zaman negüzel oluyor. *Allahu ekber* dediği zaman, herkes eğiliyor, kalkıyor. Cami ne kadar muntazam oluyor. Her halimizde intizam olacak. Siyasî durumumuzda, beynelmilel irtibatlarda da muhabbetimiz öyle olacak. Ne kadar ileri derecesi yapılabilirse, sevabı o kadar çok olur.

j. Ümmetin Başına Gelecek Belâlar

Abdullah ibn-i Ömer RA'dan bir hadîs-i şerîf. İbnü'n-Neccâr kitabına almış. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:¹¹

لَا بُدَّ مِنْ خَسْفٍ وَمَسْخٍ وَرَجْفٍ قَالُوا يَا رَسُولَ
اللَّهِ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ قَالَ نَعَمْ إِذَا اتَّخَذُوا الْقِينَانَ
وَاسْتَحَلُّوا الزِّنَا وَأَكَلُوا الرِّبَا وَاسْتَحَلُّوا الصَّيْدَ
فِي الْحَرَمِ وَلُبَسَ الْحَرِيرِ وَكَتَفَى الرِّجَالُ
بِالرِّجَالِ وَالنِّسَاءُ بِالنِّسَاءِ

(ابن النجَّار عن ابن عمر)

¹¹ *Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV, s.345, no:38731; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV, s.498, no:160120.

RE. 464/10 (*Lâ bûdde min hasfin, ve meshin, ve recfin. Kâlû: Yâ rasûla'llâh, fî hâzihi'l-ümmeh?.. Kâle: Neam; ize'tte hazü'l-kaynân, ve'stehallü'z-zinâ, ve ekelü'r-ribâ, ve'stehallü's-sayde fi'l-haram, ve lûbse'l-harîr, ve'ktefe'r-ricâlü bi'r-ricâl, ve'n-nisâü bi'n-nisâ'.*)

(*Lâ bûdde min hasfin, ve meshin, ve recfin*) *Lâ bûdde* demek, muhakkak olacak demek. Çare yok, mutlaka olacak demek. “*Hasf* olacak, *mesh* olacak, *recf* olacak; bunda hiç çare yok, muhakkak bunlar olacak.”

Hasf ne demek?.. Arazinin yere batması demek.

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ

(القصاص: ٨١)

(*Fehasefnâ bihî ve bi-dârihi'l-ard*) “Kàrun’un kendisini ve evini yere batırdık.” (Kasas, 28/81) diye Kur’an-ı Kerim bildiriyor.

Hasefe fiili, yâni bir şeyi yerin dibine geçirmek, batırmak. *Hasf*, yere batma olacak. Başka?.. *Mesh* olacak.

Mesh ne demek?.. Bir varlığın, bir insanın sûretinin başka bir hayvan sûretine dönmesi demek. İnsanken maymun sûretine dönüyor, insanken hınzır, domuz sûretine dönüyor. Buna de *mesh* derler Arapça’da...

“Bu ümmette yere batma olacak, sûret değiştirilip böyle istenmeyen bir kötü hale gelme olacak. (*Ve recfin*) *Recf* olacak.”

Recf ne demek?.. *Recf* de sarsılmak, sallanmak demek. Bu sarsılmadan zelzele kastediliyor olabilir.

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ

(النزعات: ٦ - ٧)

(*Yevme tercüfü'r-râcifeh. Tetbeuhe'r-râdifeh.*)

“Kıyamet kopacağı zaman, yeri şöyle sarsan bir sarsıntı gelecek. Arkasından bir sarsıntı daha gelecek.” (Nâziât, 78/6-7) diye Nâziât Sûresi’nde de bu kelime ism-i fâil halinde geçiyor.

Yâni ceza olarak yere batma olacak, sûretlerin çirkin bir sûrete döndürülmesi olacak ve sarsıntı olacak. Çare yok, olacak. *Lâ büdde*, muhakkak olacak demek. (*Kâlû: Yâ rasûla’llah, fî hâzihi’l-ümme?*) Sahabe-i kiram şaşırdılar: “Bu mübarek ümmette, Ümmet-i Muhammed’de, bizim ümmette de mi olacak bu?” dediler.

Peygamber Efendimiz’in bazı hadislerinde okuyoruz, buyurdu ki:

“—Eski ümmetlerden bazıları günahlarından dolayı kimisi maymun suretine döndürüldüler, kimisi hıncır domuz suretine döndürüldüler.”

Kur’ân-ı Kerîm’de de bu hususta âyet-i kerîmeler var.

“—Bu ümmette de böyle olacak mı?” diye sordular.

Bu ümmet Peygamber Efendimiz’in ümmeti... (*Kâle: Neam*) Peygamber Efendimiz buyurdu ki:

“—Evet, bu ümmette de olacak!”

Ne zaman?..

1. (*İze'tte hazü'l-kaynân*) “Şarkıcı câriye, köle kadın edindikleri zaman...”

2. (*Ve'ste hallü'z-zinâ*) “Zinada mahzur görmedikleri, zinayı yapmayı helâl gördükleri zaman...”

“—Boş ver, yapalım!” diye pervasızca yaptıkları zaman.

Şarkıcı çalgıcı kadınlar edindikleri zaman, zinayı hoş gördükleri zaman, yapmakta beis görmedikleri zaman.

3. (*Ve ekelü'r-ribâ*) “Ve faizi yedikleri zaman...”

Sonra;

4. (*Ve'ste hallü's-sayde fi'l-haram*) “Beytullah'ın çevresi olan Harem-i Şerif mıntıkasında avlanmayı pervasızca câiz gördükleri zaman.”

Halbuki oranın otu bile koparılmaz. Avlanmak da yasaktır. Orası mukaddes mıntıka, ne yapıyorsun? Yapmaması lazım ama adamın dini zayıflamış, “Boş ver!” diyor, yapıyor. O hâle geldiği zaman...

5. (*Ve lübse'l-harîr*) “İpekli elbise giymeyi câiz gördükleri zaman.”

İslâm'da erkeğin ipekli giyinmesi haram...

“—Canım boş ver, getir giyeyim...” diye erkekler ipek elbiseyi giydiği zaman.

6. (*Ve'ktefe'r-ricâlü bi'r-ricâl*) “Erkekler erkeklerle iktifâ ediyor; (*ve'n-nisâü bi'n-nisâ'*) kadınlar kadınlarla iktifa ediyor olduğu zaman...”

“Cinsî arzularını yerine getirmekte adamların adamlarla iktifa etmesi, kadınların kadınlarla iktifa etmesi olduğu zaman yere batma olacak, hayvan suretine döndürölme olacak, zelzelelere uğramak olacak...”

İpek giymek kadınlara câizdir, erkeklere haramdır. Bu ümmetin erkeklerine altın ve ipek haramdır, kadınlarına serbesttir. Kadınlar ipek giyebilir, bilezik, yüzük takabilir, altın kullanabilir. Erkekler kullanamaz.

Ötekiler?

Şarkıcı kadın kullanmak, neden oluyor?

Şarkıcı türkücü kadın, o tesettürü hiçe sayıyor, namus mefhumlarını hiçe sayıyor, erkeklerin arasına çıkıyor, dans ediyor, oynuyor ve saire. Demek ki utanma duygusu, dine bağlılık duygusu kalmamış.

Zinayı hoş görüyorlar, helâl görüyorlar. Zina, Allah'ın en çok cezasını çeken en büyük günah... Helâl görüyorlar, yapıyorlar, mahzur görmüyorlar.

Bizim memlekette yoktu. Yavaş yavaş Batı'nın âdetleri girmeye başladı. Hele bu yazlıklar, bu sıcak yerler, Ege kıyıları, Akdeniz kıyılarında, Allah çok ıslah etsin, çok şeyler anlatılıyor...

Harem-i Şerif'te avlanmayı helâl gördükleri zaman, erkekler ipekli elbiseleri giydikleri zaman...

(*Ve'ktefe'r-ricâlü bi'r-ricâli, ve'n-nisâu bi'n-nisâ'*) “Erkekler erkeklerle evlendiği zaman.”

Evlenmek filan yok da iktifa ediyor, cinsî arzusunu öyle tamamlıyor. Ama Avrupa'nın bazı sapık ülkelerinde resmen kiliselerde nikâhlarını kıydırdılar. Ve bizim bazı muzır yayınlar da onların yan yana resimlerini koydular:

“—Bu adam bu adamla evlendi, burada balayını yapıyorlar.” diye. Hem bizim memlekete de gelmiş, kazık gibi boylarının resmini çektiler. O kötülüğü sanki buraya da bulaştırmak ister gibi propagandasını yaptılar. Böyle kötülükler var.

“—Bu kadın bu kadına niye bu kadar sokuluyor, niye bu kadar sarmaş dolaş?” diyor.

Gazeteye bak! Nasıl muzır bak nasıl! O kadın o kadından cinsî bakımdan istifade ediyor, onu halka öğretecek, bilmeyene de duyuracak. “Bazı şeyin şuyuu vukuundan beterdir.” derler. Bazı şey söylenmez. Bunlar mahsustan resmini koyarak...

Bir Polonyalı kadın geldi, Alman kadın geldi:

“—Sizin erkeklerinizi çok beğendim.” dedi.

Tuh! Utanmaz mısın? Utanmıyor muzır... Peki sen onu eve getirmeye utanmaz mısın? Sen onu nasıl okursun? Sen onu nasıl yanına alırsın? Adamın yaptığı işe bak, nereye götürmek istiyor işi... Allah şuur ihsan etsin...

Öyle olduğu zaman başa çok felâketler gelir.

Bu toprağa batmak oldu. Kàrun, Mûsa AS'ın kavminden idi. Allah onu eviyle beraber toprağa batırdı. Tarihte cezası belli, bilinen bir şey. Bu kavimde de olacak. Bunları helâl gören kavimlerde de olacak.

Suretin döndürülmesi, insan suretinden hayvan suretine gelmek... İnsan, bir değnek değdiriyorsun maymun oluyor, bir değnek değdiriyorsun domuz oluyor. Şeklen tamamen öyle mi olacak?

Öyle de olabilir. Allah her şeye kâdir de, huyunun o hâle gelmesi mânâsına da olabilir. Ha maymun ha insan; şeklinin öyle olduğuna ne bakıyorsun, iki ayağı üstünde dolaştığına ne bakıyorsun, “Dört ayaklıdan beter!” demek olabilir. Peygamber Efendimiz’in muradını Allah bilir. Gerçekten de olabilir, hakikaten de o surete gelebilir. Şeklen değil de sîreten, huy bakımından o hâle gelecek demek de olabilir.

k. Mutlaka Gece Namazı Kılın!

Peygamber SAS Efendimiz bu hadîs-i şerifte gece namazını tavsiye ediyor. Diyor ki:¹²

لَا بُدَّ مِنْ صَلَاةٍ بَلِيلٍ وَلَوْ حَلَبَ نَاقَةً وَلَوْ حَلَبَ شَاةٍ
وَمَا كَانَ بَعْدَ صَلَاةِ الْعِشَاءِ الْآخِرَةَ فَهُوَ مِنَ اللَّيْلِ

(طب . وأبو نعيم عن إياس بن معاوية المزني)

RE. 464/11 (*Lâ bûdde min salâtin bi-leylin, velev halbe nâkatin, velev halbe şâtin, ve mâ kâne ba'de salâti'l-işâi'l-âhireti, fehüve mine'l-leyli.*)

¹² Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.271, no:787; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.212, no:7984; İbn-i Hacer, *el-İsâbe*, c.I, s.261, no:576; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.100; Ebû Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahabe*, c.III, s.119, no:891; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.521, no:3525; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *et-Teheccüd ve Kıyâmü'l- Leyl*, c.I, s.276, no:208; İlyas ibn-i Muâviye RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.790, no:21427; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV, s.499, no:16030.

(*Lâ bûdde min salâtin bi-leylin*) “Geceleyin namaz kılmakta çare yok, mutlaka kılacaksınız. Muhakkak geceleyin namaz kılın!”

Ne kadar? (*Velev halbe nâkatin*) “İsterseniz bir devenin sağımı kadar olsun.” Şır şır, şır şır şır, kovaya bir devenin sütü ne kadar zamanda sağılırsa o kadarcık bir zamanda kalkıp bir gece namazı kılmak bile olsa... (*Velev halbe şâtin*) “İsterseniz bir koyunun sağımı kadar olsun...”

“Bir devenin sağımı kadarcık bile bir süre olsa bile veya bir koyunun sağımı kadarcık bir süre olsa bile, kalkıp gece namazı kılın!” diyor Peygamber Efendimiz.

Sonra bir müjde var: (*Ve mâ kâne ba'de salâti'l-işâi'l-âhireti, fehüve mine'l-leyli*) “Yatsı namazından sonra kılınan her namaz gece namazı sayılır. Bu emrin yerine gelmiş sayılmasına sebep olur.”

Demek ki, yatarken insan yatsıyı kıldıktan sonra —misafirliğe gidiyoruz, oturuyoruz, kalkıyoruz, okuyoruz, yazıyoruz, eve geliyoruz— yatarken abdest alıp da dört rekât, iki rekât bir namaz kıldı mı, o gece namazı yerine geçer. Rasûlüllah Efendimiz'in bu sözü yerini bulmuş olur.

Gece namazının sevabı çok fazladır. Gece vaktinin fazileti çoktur. Ve o vakitte yapılan dualar makbuldür. İstersen dene. Allah-u Teâlâ Hazretleri o vakitte kullarına seslenir:

“—Yok mu benden bir şey isteyen, istediğini vereceğim!” diye.

Gecenin o güzel vakitlerinden istifade edin!

Ondan istifade etmek için de erken yatın! Televizyonların başında ömürlerinizi telef etmeyin!

Televizyonun, telefisyonun esiri olmayın! Ömürlerinizi onunla telef etmeyin! Erken yatın, gece namazına kalkın, daha çok sevap kazanırsınız. Sabah namazını kaçırmayın, gece namazını kaçırmayın!

Allah-u Teâlâ Hazretleri hayırlara, güzel ibadetlere sizleri ve bizleri muvaffak eylesin... Şerlerden, kötü huylardan, kötü hallerden sizleri ve bizleri korusun, kurtarsın, temizlesin, pâk eylesin...

Bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-fâtihah!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

13. 07. 1986 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

